

Förslag: Fas 3 Genomförande

Inledning

I början av januari 2023 genomfördes ett gemensamt förbundsstyrelsemöte med deltagare från Junis, NSF, UNF och IOGT-NTO. Temat var framtiden för IOGT-NTO-rörelsen. Slutsatsen från mötet var att ”rörelsen är starkare som en enhet än vad förbunden är var och en för sig”.

Den 15 januari 2023 fattade förbundsstyrelserna i de fyra organisationerna beslut om att tillsammans utforska en ny gemensam nykterhetsorganisation.

Under våren 2023 genomfördes en första fas i arbetet kring en ny nykterhetsorganisation: Fas 1 Inriktningsfasen.

De sammanfattande projektmålen för Fas 1 var:

- att leverera ett underlag till kongresser och förbundsmöte inför inriktningsbeslut samt inventera behovet av utredningar som behöver genomföras i nästa fas.
- att skapa en tydlig process fram till de fyra inriktningsbesluten. Medlemmarna ska ha tillit till processen och ha möjlighet att påverka inriktningen.

Under sommaren och hösten 2023 genomförde förbunden sina respektive förbundsmöten och kongresser varvid samtliga fyra beslutade

- att under 2023 och 2024 utreda en ny gemensam organisationsform i enlighet med direktiven ovan [jämför beslutsunderlaget] samt ge förbundsstyrelsen i uppdrag att besluta om och kalla till extra kongress /förbundsmöte under 2024 för att fatta beslut om ny organisationsform

I november 2023 avslutades formellt arbetet i Fas 1 Inriktningsfasen och samtidigt påbörjades arbetet i Fas 2 Utredningsfasen. Denna andra fas kommer att avslutas i samband med de extra kongresserna och det extra förbundsmötet som äger rum i november 2024 och övergå i Fas 3 Genomförande.

Inför arbetet med Fas 2 fastställde de fyra förbundsstyrelserna ett antal direktiv som skulle prägla arbetet i Fas 2. Inför arbetet med Fas 3 har det befunnits lämpligt att komplettera direktiven från Fas 2 med ytterligare ett antal direktiv. Dessa gamla och nya direktiv beskrivs i det följande.

Direktiv Fas 2 Utredningsfasen

Följande direktiv gällde för arbetet i Fas 2 och gäller fortsatt för arbetet i Fas 3.

Övergripande direktiv:

- Skapa förutsättningar för en stark organisationsform som möjliggör mer verksamhet
- Skapa förutsättningar för en organisationsform som ger rörelsen mer genomslag i samhället
- Skapa förutsättningar för hållbara och lustfyllda möjligheter för ideella engagemang i rörelsen
- Skapa förutsättningar för barns och ungas demokratiska inflytande och ungas möjlighet att vara med och leda organisationen

Ekonomiska och juridiska aspekterna som särskilt ska beaktas:

- En ny organisationsform ska vila på en stabil och långsiktig finansiering
- En ny organisationsform ska göra det möjligt för rörelsens olika verksamhet att ingå i relevanta samverkans- och paraplyorganisationer (t.ex. scouternas möjlighet att fortsätta bedriva scouting och verka inom Scouterna och ungas möjligheter att verka inom ramen för LSU)
- En ny organisationsform ska i möjligaste mån inte minska IOGT-NTO-rörelsens inflytande i andra organisationer där någon eller några av förbunden är huvudman, medlem eller på annat sätt förmånstagare (t.ex. Stiftelsen Ansvar för Framtiden, CAN, NBV m.m.)
- En ny organisationsform ska beakta och ta tillvara på de juridiska åtaganden och möjligheter som finns inom dagens organisationer (t.ex. licens för lotteri-

verksamhet)

- En ny organisationsform ska ha möjlighet att söka verksamhets- och projektstöd för specifika målgrupper inom rörelsen (exempelvis barn och unga)

Direktiv Fas 3 Genomförande

Fas 1 och Fas 2 har haft tydliga tidslinjer då dessa båda syftat till att ge rörelsen en inriktning för utredning om och beslut om ny organisationsform. Genomförandet är en period som inleds 2025 och där sluttiden inte är definierad.

Fas 3 Genomförande har tre ben:

- Juridiskt skapande av ny organisationsform - sker på extra kongresser/förbundsmöte
- Uppbyggnad av ny styrning för ny organisationsform - sker på kommande ordinarie riksmöte och förbundsmöte samt i förbundsstyrelsen och tillhörande arbetsgrupper och kommittéer
- Genomförande och utvecklande av ny organisationsform - sker på alla nivåer i den nya organisationsformen över tid

Direktiv för genomförande:

- Ta fram en ny vision för den samlade rörelsen.
- Till riksmötet 2025 presentera process för skapande av en strategi för allmänförbundet för de kommande tio åren.
 - I det arbetet inkorporera nuvarande relevanta strategier från de ingående förbunden.
 - I arbetet med hållbarhetsrapporten revidera den utifrån parametrarna kring ungas inflytande. Hållbarhetsrapporten görs årligen enligt lag i organisationer över en viss omsättning.
- Ta fram en handlingsplan för och påbörja en kulturförändring, så att fler ska kunna mötas och inkluderas i organisationens arbete. Arbetet ska inriktas mot både nuvarande och framtida medlemmar.

- Omgående påbörja arbetet med att etablera det nya namnet genom
 - att ta fram en kommunikationsplattform med strategi, budskap och visuell identitet för de nya organisationerna
 - att särskilt hantera hur barn och unga kan identifiera sig inom och med förbundet
 - att planera för särskilda insatser för såväl distrikt som föreningsnivå, dessa innefattar bland annat
 - att stötta föreningar och distrikt praktiskt och ekonomiskt
 - att genomföra utbildningsinsatser på förbunds nivå och lokalt
 - att sänka trösklar för att bidra till organisationens samlade kommunikation
 - att ta fram kommunikationsinsatser för att lansera de nya organisationerna
- Säkra ungas inflytande i den nya organisationen
 - Genom en utvärderingsgrupp för unga som dels arbetar tillsammans med revisorerna för att granska den nya organisationen, dels levererar löpande analyser till förbundsstyrelsen i allmänförbundet.
 - Genom att tillsammans med relevanta samverkansorganisationer folkbilda och utbilda rörelsens medlemmar i hur vi skapar de bästa förutsättningarna för en intergenerationell rörelse.
 - Devisen ”för unga av unga” präglar fortsatt förbundets bildningsarbete. Därför återanvänds och vidareutvecklas internt beprövade kurser och koncept såsom UNF:s Ledaren och NSF:s Idékurs.
 - Vid översyn av föreningar tillse att det finns egna föreningar och egen verksamhet av unga för unga.
- Skapa förutsättningar för en gemensam medlemshantering
 - I det arbetet särskilt skapa förutsättningar för att bekräfta medlemskap på fler sätt än genom betalning av medlemsavgift
 - Tydliggöra rutiner för att hantera huvudmedlemskap i lokalförening

- Skapa förutsättningar för kretsar, distrikt och föreningar inom ramen för allmänförbundet och verksamhetsförbundet.
 - Ta fram riktlinjer och regler för hantering av lokalföreningarnas tillhörighet i allmänförbundet och verksamhetsförbundet efter första såväl som andra beslutet om ny organisation
 - Underlätta för samgående av lokalföreningar och scoutkårer
 - Utredda distriktens uppdrag, antal och funktion i båda organisationerna
 - Utredda hur och avveckla kretsar inom ramen för allmänförbundet
 - Underlätta för scoutkårer och föreningar som vill ansluta sig till allmänförbundet
 - I samtliga processer ovan bevaka att unga säkras tillgång till lokaler för sin verksamhet
- Ta fram övergångsbestämmelser för scoutkårer för åren 2025–2030 vilka från och med 2031 leder till att kårerna kan hanteras som lokalföreningar i allmänförbundet
- Ta fram riktlinjer för och arbeta med relationerna till våra närliggande organisationer, såsom internationella organisationer, ungdomsorganisationer och bildningsorganisationer.

Det första riksmötet hösten 2025 kommer särskilt beakta:

- Fatta beslut om process för skapande av ny strategi
- Välja förbundsstyrelse, revisorer och valberedning med en mandatperiod fram till riksmötet 2027

Ekonomiska och juridiska aspekter som särskilt ska beaktas:

- Ta fram en pragmatisk plan för hantering och eventuell avveckling av de organisationsnummer inom IOGT-NTO-rörelsen som inte längre behövs. Avveckling ska inte riskera rörelsens finansiering på kort och lång sikt. Detta inkluderar särskilt:
 - Avvecklandet av UNF:s och NSF:s organisationsnummer

- . Avvecklandet av lokala och regionala organisationsnummer där det är relevant
- Ta fram en plan för hantering av nuvarande förbunds tillgångar (inklusive fastigheter) och inventarier på kort och lång sikt samt att förbundsstyrelsen under 2025 fastställer förbundets finansieringsstrategi, fastighetsplaceringspolicy samt förbundets budgetprinciper
- Ta fram en plan och föra dialog med berörda myndigheter och andra aktörer om pågående och kommande finansiering av den lokala, regionala och nationella nivån.
- . Särskilt beakta pågående projekt på nationell nivå såsom Allmänna arvsfonden, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Socialstyrelsen, eller andra aktörer

Förslag till beslut:

att fastställa direktiv för Fas 3 Genomförande